

Compilation a Model for the Development of Educational Sports of Iran

Mohammadnoor Mohayya¹, Mohammad Ehsani², Marjan Saffari³, Rasool Norouzi
Seyed Hossini⁴

1. Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.
E-mail: m.mohayya@modares.ac.ir
2. Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. E-mail: Ehsani@modares.ac.ir
3. Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.
E-mail: Saffari.Marjan@modares.ac.ir
4. Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.
E-mail: Rasool.norouzi@modares.ac.ir

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received:
9 September 2022
Received in revised form:
11 November 2022
Accepted:
15 November 2022
Published online:
20 March 2024

Keywords:

*Sport Development,
Educational Sport,
Development Implications.*

ABSTRACT

Introduction: The purpose of this study was to compile a model for the development of educational sports in the country.

Methods: The present study is a sequential-exploratory research and is quantitative in terms of data type. The statistical population of the study included all physical education teachers with 10,000 people. In order to collect data, a researcher-made questionnaire was prepared with the opinion and approval of 30 experts, including professors and specialists in sports management, physical education assistants and physical education teachers. This questionnaire had 7 components and 33 questions and was approved before its validity and reliability distribution.

Results: The results showed that the development strategy of educational sports in 7 dimensions including: development of physical education curriculum, quality of physical education curriculum, development of uundensss champoonhapp ppo,,,, deveoqment of students public sports, quality improvement of space and sports equipment, development of motor literacy and healthy and active lifestyle. It was evaluated for benefits of students and for strengthening and empowerment of human resources.

Conclusion: Based on the research results, it can be stated that the development of student sports is a dynamic process and to achieve it and achieve development consequences, stakeholders, strategies, processes and paths of sports development work together. Therefore, policymakers should consider stakeholder strategies, processes, and ways of developing sports when formulating student sports development policies.

Cite this article: Mohayya, M., Ehsani, M., Saffari, M., & Norouzi, R. (2024). Compilation a model for the development of educational sports of Iran. . *Sport Management Journal*, 16 (1), 117- 129.

[DOI:http://doi.org/10.22059/JSM.2022.350965.3056](https://doi.org/10.22059/JSM.2022.350965.3056).

Journal of Sport Management by University of Tehran Press is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
| web site: <https://jrm.ut.ac.ir/> | Email: jrm@ut.ac.ir.

Extended Abstract

Introduction

The oldest official organization in sports in the country is school sports and physical education. Student sports and physical education in schools need to rebuild their management system due to its main role in the education system and in the country's sports system. Student sports is a main criterion for strengthening the physical activity of students through sports programs, activities and events in a sports environment with better facilities (Bocaro et al., 2012). The purpose of this study was to complicate a model for the development of educational sports in the country. Considering the high importance of educational sports in the path and future of both public sports and professional sports, it can be said that the future of sports in any country depends on the amount of attention and importance that country attaches to educational sports, and on the other hand, according to the study The past research related to the research topic which shows that very limited research has been done inside the country in relation to educational sports and its development, it seems very necessary to conduct a research to design the development model of educational sports in the country. Therefore, the present research is trying to take a big step towards the improvement and development of educational sports in the country by designing a model for the development of educational sports.

Methods

The present study is a sequential- exploratory research and is quantitative in terms of data type. The statistical population of the study included all physical education teachers with 10,000 people. In order to collect data, a researcher-made questionnaire was prepared with the opinion and approval of 30 experts, including professors and specialists in sports management, physical education assistants and physical education teachers. This questionnaire had 7 components and 33 questions and was approved before its validity and reliability distribution. In this research, a researcher-made questionnaire with 7 components and 33 questions was prepared based on the opinion and approval of 30 experts, including sports management professors and specialists, physical education assistants and physical education teachers, and before distributing its validity and reliability, it was examined and Confirmed. This questionnaire contains 33 five-choice questions and 7 components: 1) development of the physical education curriculum (questions 1-4), quality of the physical education curriculum (questions 5-8), development of student championship sports (questions 9-11), development Public sports for

students (questions 12-16), improving the quality of space and sports equipment (questions 20-17), developing movement literacy and a healthy and active lifestyle in students (questions 21-24) and strengthening and empowering human resources (questions 25-33)) measures

Results

The results showed that the development strategy of educational sports in 7 dimensions including: development of physical education curriculum, quality of physical education curriculum, development of students' championship sports, development of students' public sports, quality improvement of space and sports equipment, development of motor literacy and healthy and active lifestyle It was evaluated in students and the strengthening and empowerment of human resources.

Conclusions

The results showed that, in order, strengthening and empowering of human resources, development of universal sports for students, quality of physical education lessons, development of physical education curriculum, improvement of the quality of space and sports equipment, development of healthy and active lifestyle, development of student championships, the influencing factors on The progress of the country's educational sports. Based on the research results, it can be stated that the development of student sports is a dynamic process and to achieve it and achieve development consequences, stakeholders, strategies, processes and paths of sports development work together. Therefore, policymakers should consider stakeholder strategies, processes, and ways of developing sports when formulating student sports development policies.

Ethical Considerations

In this research, the researcher has tried to be trustworthy and if any material is included, it should mention its source correctly.

Funding: This study received no financial support from any organization or individual. All expenses were covered by the authors.

Authors' contribution: The authors have contributed equally.

Conflict of interest: This article is prepared in the framework of country scientific laws, confirming the originality of the paper and does not include any conflict of interest.

Acknowledgments:

This article is extracted from the doctoral dissertation with the guidance and advice of the author's professors. We would like to thank everyone who helped us with this study.

مدیریت ورزشی

تدوین مدل توسعه ورزش آموزشی ایران

محمدنور مهیا^۱، محمد احسانی^۲، مرجان صفاری^۳، رسول نوروزی سیدحسینی^۴

۱. گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. رایانامه: m.mohayya@modares.ac.ir

۲. گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. رایانامه: Ehsani@modares.ac.ir

۳. گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. رایانامه: Saffari.Marjan@modares.ac.ir

۴. گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. رایانامه: Rasool.norouzi@modares.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقدمه: هدف از تحقیق حاضر تدوین مدل توسعه ورزش تربیتی در کشور ایران بود.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۱۸	روش پژوهش: تحقیق حاضر از نوع تحقیقات متوالی - اکتشافی و از نظر نوع داده‌ها کمی است. جامعه آماری تحقیق شامل تمامی دبیران تربیت بدنی به تعداد ۱۰۰۰۰ نفر بود. برای جمع‌آوری داده‌ها ابتدا پرسشنامه محقق‌ساخته با نظر و تأیید ۳۰ نفر از خبرگان شامل استادان و متخصصان مدیریت ورزشی، معاونان تربیت بدنی و معلمان تربیت بدنی تهیه شد. این پرسشنامه دارای هفت مؤلفه و ۳۳ سؤال بود و پیش از توزیع روایی و پایایی آن، تأیید شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۸/۲۰	یافته‌ها: نتایج نشان داد که راهبرد توسعه ورزش تربیتی در هفت بعد شامل توسعه برنامه درس تربیت بدنی، کیفیت‌بخشی برنامه درس تربیت بدنی، توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان، توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان، ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی، توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان و تقویت توانمندسازی منابع انسانی ارزیابی شد. می‌توان گفت که توسعه ورزش دانش‌آموزی فرایندی پویاست و برای تحقق آن و حصول پیامدهای توسعه، ذی‌نفعان، راهبردها، فرایندها و مسیرهای توسعه ورزش با هم عمل می‌کنند.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۲۴	نتیجه‌گیری: از این رو سیاست‌گذاران به‌هنگام تدوین سیاست‌های توسعه ورزش دانش‌آموزی باید ذی‌نفعان، راهبردها، فرایندها و مسیرهای توسعه ورزش را مورد توجه قرار دهند.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۱/۰۱	
کلیدواژه‌ها: توسعه ورزش، ورزش تربیتی، پیامدهای توسعه.	

استناد: مهیا، نورمحمد؛ احسانی، محمد؛ صفاری، مرجان؛ و نوروزی سیدحسینی، رسول (۱۴۰۳). تدوین مدل توسعه ورزش آموزشی ایران. نشریه مدیریت ورزشی، ۱۶(۱)، ۱۱۷-۱۲۹.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2022.350965.3056>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کربیتیو کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار کرده است. | آدرس نشریه: <https://jssm.ut.ac.ir/> | ایمیل: jssm@ut.ac.ir

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

مقدمه

ورزش به‌عنوان یک فرایند اجتماعی، اصلی‌ترین معیار برای ایجاد و بهبود سلامت جسمانی و روانی افراد است (شهبازی و همکاران، ۲۰۱۸)؛ به همین دلیل سرمایه‌گذاری در آن سبب کاهش هزینه‌ها در مراکز درمانی و مبارزه با فساد و کاهش سطح ناهنجاری‌های فردی و اجتماعی می‌شود (باکر و همکاران، ۲۰۱۷). ورزش آموزشی و تربیتی به‌عنوان نوعی ورزش که از نظر کمی و کیفی در پیشرفت ورزش در بین افراد تحصیل کرده است، نقش مهمی در پیشرفت مهارت‌های روان‌شناختی حرکتی در افراد دارد (زیگلر، ۲۰۰۳). به‌طور کلی ورزش آموزشی به معنای برگزاری کلاس‌های آموزشی و پرورشی در یک یا چند رشته ورزشی یا مهارتی است (متقی شهری و همکاران، ۲۰۲۰). ورزش تربیتی اما نه متولی تربیت ورزشکاران حرفه‌ای است، نه تربیت قهرمانان کشوری و نه تأمین سلامت اقشار مختلف جامعه، بلکه زیربنای ایجاد «فرهنگ مناسب ورزشی» است. ورزش یکی از فعالیت‌های مهم بشری است که تقریباً در تمامی جوامع وجود داشته است. محققان موضوعات آموزشی جنبه‌های ارزش ورزش و نیروی عظیم آن را در جامعه‌پذیری انسانی و عادی‌سازی آن و ساخت یک شخصیت اجتماعی متعادل تحقق بخشیده‌اند. برای مدت طولانی، رابطه بین فعالیت‌های ورزشی و تمرینات با سلامتی شناخته شده است (فیتزگرلد، ۲۰۱۸).

باسابقه‌ترین تشکیلات رسمی در ورزش کشور، ورزش دانش‌آموزی و تربیت بدنی مدارس است (خدادادی و شهبازی، ۲۰۱۵). مدیریت ورزش دانشجویی کشور بیش از یک قرن از زمان راه‌اندازی رسمی خود با مشکلات بسیاری روبه‌رو بوده، از این‌رو در آموزش پشتیبانی خوبی برای ورزش‌های عمومی و قهرمانی نبوده است (راسخ و همکاران، ۲۰۱۸). ورزش دانشجویی و تربیت بدنی به دلیل نقش اصلی آن در نظام آموزش و پرورش و در سیستم ورزشی کشور، به بازسازی سیستم مدیریتی خود نیاز دارند. ورزش دانش‌آموزی معیار اصلی برای تقویت فعالیت بدنی دانش‌آموزان از طریق برنامه‌های ورزشی، فعالیت‌ها و رویدادهای موجود در یک محیط ورزشی با امکانات بهتر است (بوکارو و همکاران، ۲۰۱۲). امروزه در مورد توانایی ورزش‌های مدرسه در حل بسیاری از مشکلات اجتماعی، روانی و آموزشی در جوامع سیاسی، رسانه‌ها و محیط‌های آموزشی و تحقیقات در زمینه ورزش دانشجویی شکی نیست (پوت و همکاران، ۲۰۱۸)؛ بنابراین ورزش می‌تواند به کودکان کمک کند تا آموزش، سلامت، رفتار مثبت و نظم و انضباط و فرصتی برای معاشرت و یادگیری مهارت‌های جدید را بهبود بخشد (متقی شهری و همکاران، ۲۰۱۹). در بخش‌بندی مؤلفه‌های اصلی توسعه ورزش کشور به چهار بخش ورزش تربیتی و آموزشی، ورزش همگانی و تفریحی، ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای توجه می‌شود (قاسمی و همکاران، ۲۰۱۲). ورزش تربیتی و آموزشی، در نظام آموزش رسمی (از پیش‌دبستانی تا دانشگاه) جایگاه مهمی دارد و محور سیاست‌های کلان کشور است (میرزایی کالار و همکاران، ۲۰۲۰). توسعه ورزش مفهوم اساسی پرورش برنامه‌های نیروی انسانی سالم به‌شمار می‌رود (اصولی و همکاران، ۲۰۱۹) و در سیاست کلان سند چشم‌انداز افق ۱۴۰۴ و در برنامه‌های پنج‌ساله توسعه کشور دارای اهمیت است. همچنین در سند تحول بنیادین و اسناد عالی وزارت آموزش و پرورش، برنامه درس تربیت بدنی در کنار تربیت دنیوی، معنوی اجتماعی و عاطفی افراد مورد توجه قرار گرفته و بر اهمیت توسعه ورزش مدارس تأکید شده است.

با بررسی پیشینه تحقیق و راهکارهای سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش، هدف از توسعه ورزش دانش‌آموزی افزایش نشاط و مشارکت ورزشی است و حمایت والدین و جامعه ورزش در راستای بهبود امکانات و تأسیسات ورزشی مدارس و جذب منابع مالی در استعداد ورزشی دانش‌آموزان برای ارتقای سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در آنهاست (الماسی و همکاران، ۲۰۲۱)؛ بنابراین توسعه ورزش دانش‌آموزی با در نظر گرفتن متغیرهایی مانند سن، جنسیت، علایق و توانایی‌های ورزشی، شرایط مناسب و پایداری را فراهم می‌کند تا به‌منظور حصول اطمینان از مشارکت در ورزش در محیطی حمایتی و ایمن برای دستیابی به تجارب مثبت و بهبود عملکرد به سطح مطلوب خود برسد (بوکارو و همکاران، ۲۰۱۲).

مدیریت ورزش جامعه باید بیشترین تلاش‌های خود را روی ورزش تربیتی متمرکز سازد. مهم‌تر اینکه ورزش تربیتی پایه، مجرا و مسیر رسیدن به ورزش قهرمانی و حرفه‌ای است. سطح تربیتی اغلب در نهادهای آموزشی (مدارس) متداول است؛ از این‌رو باید فرصت،

تجارب آموزش حرکتی و مهارتی و امکانات وسیعی را برای تقویت پایه‌های بنیادی ورزش بعدی و بالاتر فراهم آورد. ورزش تربیتی یا پرورشی در مدارس سه سطح دارد، برای توسعه و گسترش ساختار کشور با حفظ تعادل در این سطوح و اولویت‌بندی این ابعاد بر اساس استفاده و اهمیت آن بسیار مهم است (شبان، ۲۰۱۵).

اساس و پایه تربیت بدنی و ورزش در مدارس، تأکید بر فعالیت بدنی و حرکتی کودکان است و حفظ سلامت و نشاط کودکان در اولویت برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی مدارس و آموزش و پرورش قرار دارد. بررسی پیشینه تحقیق نشان می‌دهد در خصوص موضوع تحقیقات مختلفی انجام گرفته است. در همین زمینه تی سانگاریدو^۱ (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان «ادراک‌های معلمان دبستان نسبت به چالش‌های اصلی تربیت بدنی در مدارس قیرس» دریافت آموزش در سال‌های اولیه ایجاد فرصتی برای کودکان برای توسعه مهارت‌های روانی، شناختی و اجتماعی بوده و آموزش از مهم‌ترین موضوعات برنامه درسی مدارس است؛ بنابراین توجه به فعالیت‌های ورزشی که در آنها رقابت وجود داشته باشد، در سطح و اولویت بعدی قرار دارد، ابتدا باید به کودکان فواید ورزش و تحرک بدنی آموزش داده شود و در صورت تحقق این هدف، آنگاه می‌توان به سطح بعدی که ورزش رقابتی و قهرمانی است، وارد شد (تسانگاریدو، ۲۰۱۵). شهولی کوهشوری و همکاران (۲۰۲۰) در تدوین راهبردهای ورزش تربیتی ایران به این نتیجه دست یافتند که دو عامل «شبکه‌سازی در بین بازیگران کلیدی» و «هم‌افزایی خانواده و اجتماع» پایه و اساس چهار سناریوی اصلی ورزش تربیتی ایران است. نتایج تحقیق توشبویوا و خامرایوا^۲ (۲۰۲۱) اهمیت تربیت بدنی و ورزش در مؤسسات آموزشی، تربیت بدنی صبحگاهی، تربیت بدنی، بخش‌های ورزشی، مسابقات ورزشی و تعطیلات را در تمرینات و تمرینات مستقل با استفاده از عوامل طبیعی نشان می‌دهد. همچنین نتایج تحقیق سرلک و کاوه (۱۴۰۰) نشان داد که کمبود امکانات و تجهیزات ورزشی، ضعف آموزشی، ضعف مدیریتی، کمبود منابع انسانی و کمبود منابع مالی از چالش‌ها و موانع اصلی توسعه ورزش تربیتی است.

با توجه به اهمیت بالای ورزش تربیتی در مسیر و آینده هر دو ورزش همگانی و ورزش حرفه‌ای، می‌توان گفت که آینده ورزش هر کشور به میزان توجه و اهمیتی که آن کشور بر ورزش تربیتی قائل است، وابسته است. از طرف دیگر با توجه به بررسی تحقیقات گذشته مرتبط با موضوع تحقیق که نشان می‌دهد تحقیقات بسیار محدودی در داخل کشور در زمینه ورزش تربیتی و توسعه آن انجام شده است، انجام تحقیقی به‌منظور طراحی الگوی توسعه ورزش تربیتی در کشور بسیار ضروری به نظر می‌رسد. از این‌رو تحقیق حاضر درصدد است تا با طراحی الگوی توسعه ورزش تربیتی در کشور گامی بلند در راه بهبود و توسعه ورزش تربیتی بردارد.

روش‌شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات متوالی - اکتشافی است و به‌صورت کمی انجام شده و داده‌های آن به شیوه میدانی و با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری شده است. جامعه آماری تحقیق شامل تمامی دبیران تربیت بدنی به تعداد ۱۰۰۰۰ نفر بود. به‌منظور تعیین حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری قاعده متفاوتی ارائه شده است، به‌طور کلی حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری به ازای هر متغیر اندازه‌گیری می‌تواند بین ۵ تا ۲۰ مشاهده باشد، بنابراین با توجه به تعداد سؤالات، پرسشنامه مدل جامع پیشنهادی توسعه ورزش تربیتی انتخاب و ۱۰ مشاهده به ازای هر متغیر (۳۳×۱۰=۳۳۰) که در این پژوهش ۳۷۵ نفر از دبیران تربیت بدنی به‌صورت تصادفی به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری متغیرها، پرسشنامه محقق‌ساخته با هفت مؤلفه و ۳۳ سؤال بود که بر اساس نظر و تأیید ۳۰ نفر از خبرگان شامل استادان و متخصصان مدیریت ورزشی، معاونان تربیت بدنی و معلمان تربیت بدنی تهیه شد و پیش از توزیع روایی و پایایی آن، بررسی و تأیید شد. این پرسشنامه شامل ۳۳ سؤال پنج‌گزینه‌ای است و هفت مؤلفه ۱. توسعه برنامه درس تربیت بدنی (سؤالات ۱-۴)، کیفیت بخشی برنامه درس تربیت بدنی (سؤالات ۵-۸)، توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان (سؤالات ۹-۱۱)، توسعه

1. Tsangaridou

2. Toshboyeva and Khamrayeva

ورزش همگانی دانش‌آموزان (سؤالات ۱۲-۱۶)، ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی (سؤالات ۱۷-۲۰)، توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان (سؤالات ۲۱-۲۴) و تقویت و توانمندسازی منابع انسانی (سؤالات ۲۵-۳۳) را می‌سنجد. در مرحله بعد، پرسشنامه در بین نمونه پژوهش توزیع و جمع‌آوری شد که ۳۱۰ نفر پرسشنامه‌ها را به‌طور خوانا و دقیق برگشت دادند. روایی صوری پرسشنامه مورد تأیید ۳۰ تن از متخصصان قرار گرفت. پس از تکمیل این مرحله و انجام برخی اصلاحات پیشنهادی، پرسشنامه به‌منظور توزیع نهایی آماده شد. به همین منظور پس از مکاتبات اداری، مجوز توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها از مسئولان ذی‌ربط آموزش و پرورش اخذ شد. سپس برای توزیع پرسشنامه‌ها با مراجعه به هر کدام از بخش‌های آموزش و پرورش رفته و به کسب مجوز از آنها پرداخته شد. در این تحقیق طی مطالعه مقدماتی روی ۶۰ نفر، ضریب پایایی آلفای کرونباخ برای پرسشنامه توسعه ورزش تربیتی برابر $\alpha = 0/941$ و برای مؤلفه‌های توسعه برنامه درس تربیت بدنی $0/890$ ، کیفیت‌بخشی برنامه درس تربیت بدنی $0/840$ ، توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان $0/90$ ، توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان $0/889$ ، ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی $0/91$ ، توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان $0/864$ و تقویت و توانمندسازی منابع انسانی $0/922$ به‌دست آمد. به‌منظور طبیعی بودن توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که نتایج نشان داد توزیع داده‌ها نرمال ($P > 0/05$) است. شایان ذکر است که تمامی تجزیه و تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS 24 و PLS 3 در سطح معناداری $P \leq 0/01$ انجام گرفت.

یافته‌های پژوهشی

نتایج جمعیت‌شناختی نشان داد که از آزمودنی‌های تحقیق $58/4$ درصد افراد مرد و $41/6$ درصد افراد زن بودند که از این تعداد حدود $73/2$ متأهل و $26/8$ درصد افراد مجرد بودند. میانگین سن افراد $39/30$ سال با انحراف معیار $9/290$ بود. بیشتر آزمودنی‌های تحقیق دارای مدرک کارشناسی ($42/3$ درصد) بودند. همچنین بیشترین سابقه خدمت نمونه‌های تحقیق در دامنه سنی ۱۱-۱۵ سال (101 نفر، $27/1$ درصد) و بیشتر افراد دارای سابقه استخدامی رسمی (158 نفر، 51 درصد) بودند. نتایج جدول ۱ اطلاعات توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، حداقل، حداکثر) متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی در زمینه متغیرهای پژوهش

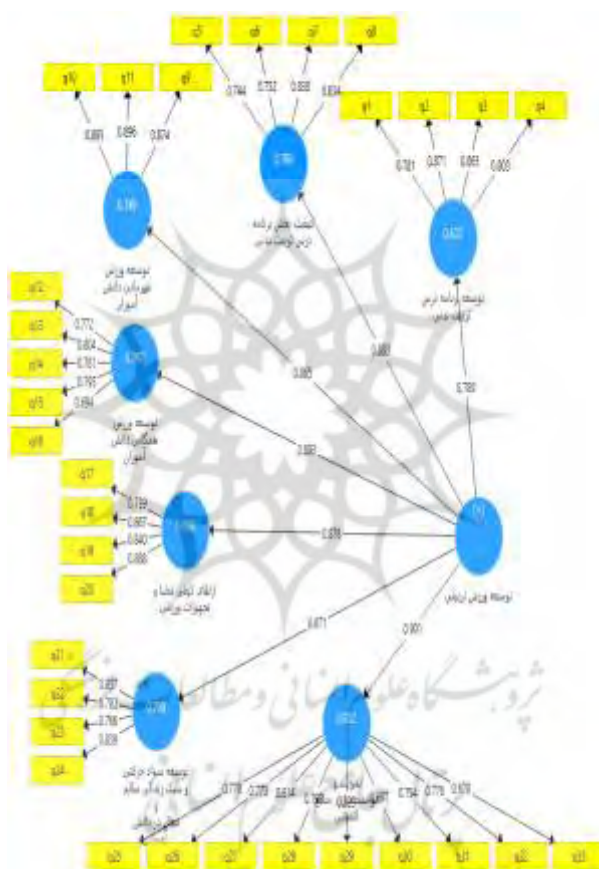
متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	کمترین	بیشترین
توسعه برنامه درس تربیت بدنی	۳۱۰	۱۳/۶۳	۴/۴۹۵	۴	۲۰
کیفیت‌بخشی درس تربیت بدنی	۳۱۰	۱۴/۵۶	۳/۸۷	۴	۲۰
توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان	۳۱۰	۱۱/۳۰	۳/۱۶	۳	۱۵
توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان	۳۱۰	۱۷/۷۱	۴/۵۶	۵	۲۵
ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی	۳۱۰	۱۳/۸۸	۴/۲۳	۴	۲۰
توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم فعال	۳۱۰	۱۳/۶۲	۴/۱۶	۴	۲۰
تقویت و توانمندسازی منابع انسانی	۳۱۰	۳۰/۰۱	۸/۳۳	۱۰	۴۵

با توجه به نتایج جدول ۲، نتایج آزمون فریدمن نشان داد که بین عوامل توسعه ورزش تربیتی تفاوت معناداری وجود دارد، در نتیجه فرضیه صفر مبنی بر عدم تفاوت بین اولویت عوامل توسعه ورزش تربیتی از دیدگاه تمامی آزمودنی‌ها رد می‌شود. همچنین نتایج آزمون فریدمن نشان می‌دهد که عامل تقویت و توانمندسازی منابع انسانی با میانگین رتبه $6/98$ بالاترین اولویت و عامل توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان با میانگین رتبه $1/69$ پایین‌ترین اولویت را از دیدگاه تمامی آزمودنی‌ها به خود اختصاص داده است.

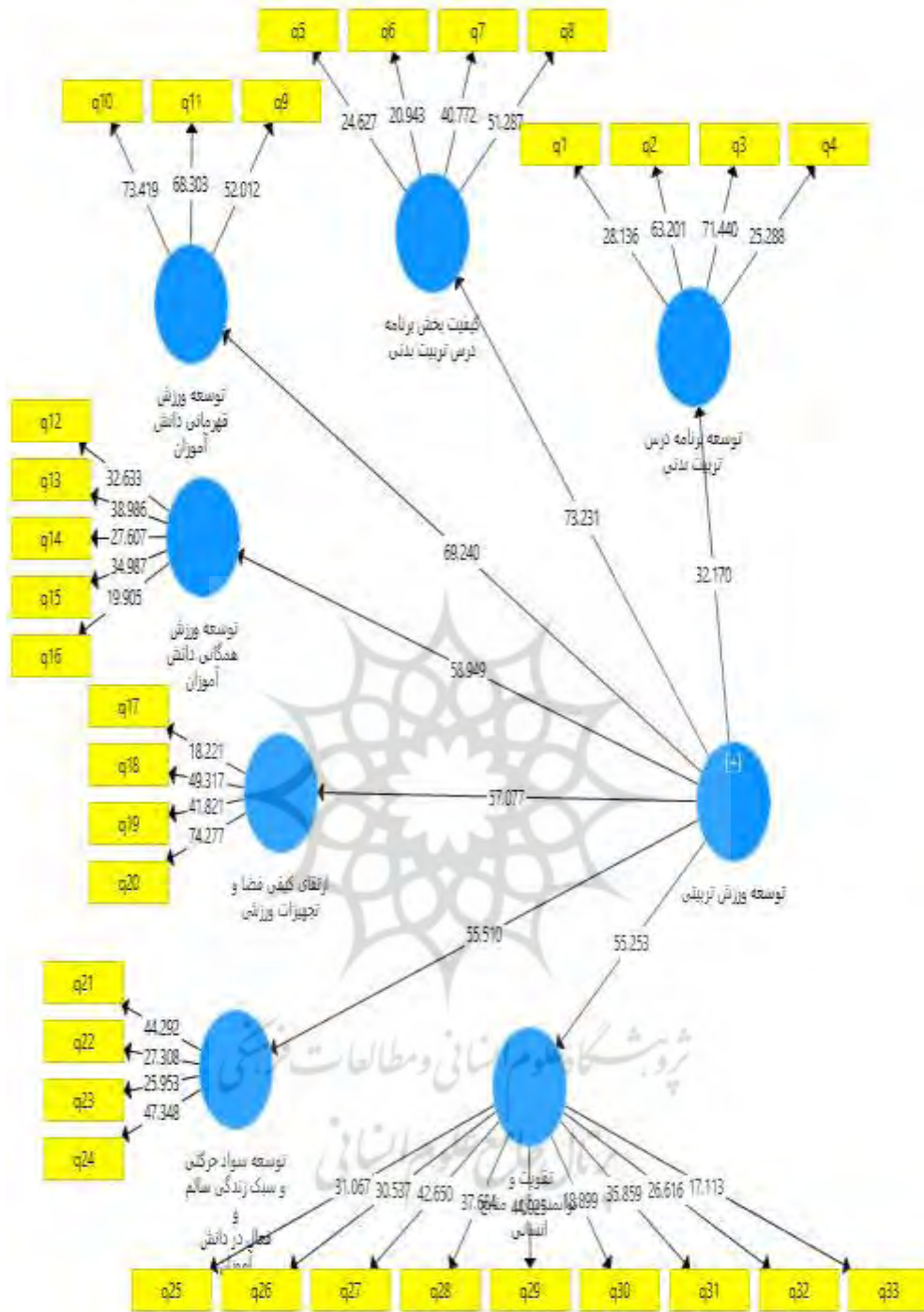
جدول ۲. نتایج آزمون فریدمن برای مقایسه اولویت عوامل توسعه ورزش تربیتی

sig	درجه آزادی	خی دو (χ ^۲)	میانگین رتبه	عوامل توسعه ورزش تربیتی
* / .۰۰۱	۶	۱۳۳۵/۲۶۸	۶/۹۸	تقویت و توانمندسازی منابع انسانی
			۵/۵۳	توسعه ورزش همگانی دانش آموزان
			۳/۸۵	کیفیت بخشی درس تربیت بدنی
			۳/۳۷	توسعه برنامه درس تربیت بدنی
			۳/۳۵	ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی
			۳/۲۲	توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال
			۱/۶۹	توسعه ورزش قهرمانی دانش آموزان

تفاوت معنادار در سطح $p \leq 0.05$

شکل ۱. ضرایب استاندارد مدل اندازه گیری توسعه ورزش تربیتی

شکل ۲. مقادیر تی مدل اندازه گیری توسعه ورزش تربیتی

نتایج ارزیابی مدل اندازه گیری توسعه ورزش تربیتی نشان می دهد که تمامی سؤالات اثر معناداری در مدل مرتبه اول و دوم توسعه ورزش تربیتی دارند.

جدول ۳. آزمون معناداری مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

سطح معناداری	t-value	بار عاملی	رابطه مؤلفه با متغیر
۰/۰۱	۳۲/۱۷۰	۰/۷۸۹	توسعه برنامه درس تربیت بدنی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
۰/۰۱	۷۳/۲۳۱	۰/۸۸۳	کیفیت بخشی برنامه درس تربیت بدنی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
۰/۰۱	۶۹/۲۴۰	۰/۸۶۵	توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
۰/۰۱	۵۸/۹۴۹	۰/۸۹۳	توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
۰/۰۱	۵۷/۰۷۷	۰/۸۷۶	ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
۰/۰۱	۵۵/۵۱۰	۰/۸۷۱	توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
۰/۰۱	۵۵/۲۵۳	۰/۹۰۱	تقویت و توانمندسازی منابع انسانی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

**سطح معناداری ۰/۰۱

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که در مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی مؤلفه توسعه برنامه درس تربیت بدنی ($P < 0/01$)، مؤلفه کیفیت بخش برنامه درس تربیت بدنی ($\beta = 0/789, t = 32/170, P < 0/01$)، مؤلفه توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان ($\beta = 0/865, t = 69/240, P < 0/01$)، مؤلفه توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان ($\beta = 0/893, t = 58/949, P < 0/01$)، مؤلفه ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی ($\beta = 0/876, t = 57/077, P < 0/01$)، مؤلفه توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان ($\beta = 0/871, t = 55/510, P < 0/01$)، مؤلفه تقویت و توانمندسازی منابع انسانی ($\beta = 0/901, t = 55/253, P < 0/01$)، بر مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی تأثیر دارند.

جدول ۴. مقادیر واریانس استخراج‌شده، آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، مقادیر R2، شاخص‌های افزونگی با روایی متقاطع و اشتراک با روایی مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

متغیرها	AVE	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	مقادیر R2	معیار (استون گیسر)	اشتراک با روایی متقاطع
کل	۰/۴۹۳	۰/۹۶۸	۰/۹۷۰	-	-	۰/۴۳۰
مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی	۰/۴۹۳	۰/۹۶۸	۰/۹۷۰	-	-	۰/۴۳۰
توسعه برنامه درس تربیت بدنی	۰/۶۹۰	۰/۸۵۰	۰/۸۹۹	۰/۶۲۲	۰/۳۱۲	۰/۴۵۰
کیفیت بخش برنامه درس تربیت بدن	۰/۶۲۶	۰/۸۰۰	۰/۸۷۰	۰/۷۸۰	۰/۵۱۱	۰/۵۲۰
توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان	۰/۷۸۸	۰/۸۶۵	۰/۹۱۸	۰/۷۴۹	۰/۴۷۰	۰/۴۸۷
توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان	۰/۵۹۳	۰/۸۲۸	۰/۸۷۹	۰/۷۹۷	۰/۵۴۱	۰/۴۸۰
ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی	۰/۶۹۸	۰/۸۵۴	۰/۹۰۲	۰/۷۶۸	۰/۳۹۰	۰/۴۱۵
توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان	۰/۶۵۱	۰/۸۲۰	۰/۸۸۱	۰/۷۵۹	۰/۴۲۰	۰/۵۴۴
تقویت و توانمندسازی منابع انسانی	۰/۵۹۷	۰/۹۱۵	۰/۹۳۰	۰/۸۱۲	۰/۴۹۱	۰/۵۴۳

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که مقادیر واریانس استخراج‌شده مؤلفه‌ها و متغیر پژوهش درصد بالای از واریانس نشانگرهای خود را تبیین می‌کند که برای متغیر توسعه ورزش تربیتی این مقدار ۰/۸۸ است. مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی تمام مؤلفه‌ها و متغیر مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی بالای ۰/۷ است که نشان‌دهنده پایایی مناسب آنهاست. مقادیر R2 تمام مؤلفه‌ها نشان‌دهنده مقدار

مناسب پیش‌بینی متغیر ملاک است. مقادیر مثبت شاخص‌های افزونگی با روایی متقاطع و اشتراک با روایی متقاطع مؤلفه‌های مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی نشان‌دهنده کیفیت مناسب مدل اندازه‌گیری هستند.

جدول ۵. نتایج روایی واگرا به روش فورنل و لارکر

متغیر	ارتقای کیفی فضا و تجهیزات	تقویت و توانمندسازی منابع انسانی	توسعه برنامه درس تربیت بدنی و فعال	توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم	توسعه ورزش همگانی	مدل جامع	توسعه ورزش قهرمانی	کیفیت برنامه درسی
ارتقای کیفی فضا و تجهیزات	۱							
تقویت و توانمندسازی منابع انسانی	۰/۷۴۸	۱						
توسعه برنامه درس تربیت بدنی و فعال	۰/۵۷۸	۰/۶۰۸	۱					
توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم	۰/۸۲۰	۰/۷۹۲	۰/۵۹۸	۱				
توسعه ورزش همگانی	۰/۷۵۷	۰/۷۱۱	۰/۷۴۷	۰/۶۸۳	۱			
مدل جامع	۰/۸۷۶	۰/۹۰۱	۰/۷۸۹	۰/۸۷۱	۰/۸۹۳	۱		
توسعه ورزش قهرمانی	۰/۷۴۶	۰/۶۹۴	۰/۶۳۸	۰/۷۳۲	۰/۷۸۳	۰/۸۶۵	۱	
کیفیت برنامه درسی	۰/۷۰۱	۰/۷۳۶	۰/۷۴۴	۰/۶۷۲	۰/۸۱۲	۰/۸۸۳	۰/۷۷۵	۱

سطح معناداری ۰/۰۱

نتایج جدول ۵ بررسی روایی واگرا را با توجه به روش فورنل و لارکر (۱۹۸۱) نشان می‌دهد. در این روش متغیرهای مرتبه دوم (توسعه ورزش تربیتی) در نظر گرفته نمی‌شود. ریشه دوم مقدار AVE هر سازه باید بیشتر از بالاترین همبستگی سازه با سایر سازه‌ها در مدل باشد. جذر AVE متغیرها در قطر اصلی قرار دارد. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که همبستگی هر سازه با شاخص‌های آن بیشتر از همبستگی آن با سایر سازه‌هاست. به عبارت دیگر روایی واگرای متغیرهای مدل در حد قابل قبولی است. همبستگی بین ابعاد داخلی مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی نشان داد همبستگی درونی بالایی در میان ابعاد متغیر توسعه ورزش تربیتی وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

ورزش تربیتی دربرگیرنده تربیت بدنی و ورزش در واحدهای آموزشی رسمی اعم از مدارس، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور است. در ورزش آموزش و پرورش با ارائه شرایط امکانات و محیط مناسب و با پاسخ به نیازهای اساسی، برنامه‌هایی برای تقویت بدن، مطابق با اصول سالم مربیگری قرار دهد. ورزش آموزشی با رشد و هماهنگی به بزرگ‌ترین و اصلی‌ترین ساختار سازمانی نیاز دارد تا اساسی‌ترین تجارب را در سطح جامعه از طریق نیروهای تخصصی و متعهد ارائه دهد (رسسکی و همکاران، ۲۰۱۴). آموزش متعادل، مهارت، شناختی، عاطفی و اجتماعی متعادل از اهداف مهم شکل‌های ورزشی کشور در سطوح مدرسه و دانشگاه‌هاست (حسینی کشتان، ۲۰۲۱). این سطوح مستلزم تجهیزات و تأسیسات گسترده و مناسب برای ارائه نگرش مثبت نسبت به تربیت بدنی ورزش در فعالیت‌های

حرکتی کودکان و نوجوانان است؛ بنابراین یکی از وظایف مهم و مأموریت‌های هر دولت، آماده‌سازی ورزش در مدرسه و دانشگاه‌هاست. در راستای گسترش ورزش تربیتی در جامعه به مدارک علمی مستند و قوی از ابعاد مختلف عملکرد این ورزش نیاز است که این امر نقش آموزش و پرورش را در جامعه نشان می‌دهد (خدادادی و شهازی، ۲۰۱۵).

نتایج نشان داد که به ترتیب، تقویت و توانمندسازی منابع انسانی، توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان، کیفیت‌بخشی درس تربیت بدنی، توسعه برنامه درس تربیت بدنی، ارتقای کیفیت تجهیزات فضا و ورزشی، توسعه سبک زندگی سالم و فعال، توسعه مسابقات قهرمانی دانشجویان، مؤلفه‌های تأثیرگذار بر پیشرفت ورزش آموزشی کشورند. نتایج تحقیق با نتایج برخی تحقیقات مانند [سرلک و کاوه \(۲۰۲۱\)](#)، [شاهولی کوهسوری و همکاران \(۲۰۲۰\)](#)، [جعفری نسب و همکاران \(۲۰۲۱\)](#)، [توشیویا و خامرایوا \(۲۰۲۱\)](#)، [آفتینوس و همکاران \(۲۰۲۱\)](#) و [حسینی و همکاران \(۲۰۲۱\)](#) همسوست. در تحقیق [سرلک و کاوه \(۲۰۲۱\)](#) کمبود امکانات و تجهیزات ورزشی، ضعف آموزشی، ضعف مدیریتی، کمبود منابع انسانی و کمبود منابع مالی از چالش‌ها و موانع اصلی توسعه ورزش تربیتی است؛ بنابراین لازم است برنامه‌ریزی جامعی به‌منظور رفع مشکلات موجود در جهت توسعه ورزش تربیتی کشور صورت گیرد، زیرا توسعه ورزش تربیتی نقش مهمی در جهت‌دهی سبک زندگی دانش‌آموزان دارد. [شاهولی کوهسوری و همکاران \(۱۳۹۹\)](#) توسعه ورزش تربیتی ایران، شبکه‌سازی و هم‌افزایی نهادهای متولی با محوریت وزارت ورزش و جوانان را مهم‌ترین عوامل توسعه ورزش تربیتی قلمداد کردند. [حسینی کستان و همکاران \(۲۰۲۱\)](#) توسعه پایدار از طریق برنامه‌ریزی راهبردی و تعامل و یکپارچه‌سازی فعالیت‌های وزارت آموزش و پرورش و وزارت ورزش و جوانان آغاز و با بهبود کیفیت اراده خدمات از طریق ورود بخش داوطلبان و افزایش شناخت و نگرش جامعه دانش‌آموزی نسبت به ورزش در کنار آموزش همگانی و فرهنگ‌سازی ورزش در جامعه دانش‌آموزی با حمایت خانواده‌ها و هیأت‌های ورزشی می‌توان ضمن استعدادیابی به پرورش و توسعه ورزش تربیتی پرداخت. ورزش تربیتی بخشی ضروری از برنامه درسی رسمی مدارس است. ورزش تربیتی رویکردی مؤثر برای افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان از طریق فعالیت‌های و برنامه‌های رویدادهای ورزشی با زیرساخت‌های مناسب است ([کوموا و همکاران، ۲۰۱۵](#)). در راستای گسترش ورزش تربیتی در جوامع، به دلایل و شواهد علمی قوی در خصوص کارکردهای این ورزش در ابعاد و حوزه‌های مختلف نیاز است، این مسئله سبب شده است نیاز به نقش ورزش تربیتی در جوامع کاملاً احساس شود ([مورلا و همکاران، ۲۰۱۵](#)).

ورزش تربیتی به راهبرد و رویکردی متفاوت برای افزایش مشارکت در ورزش دانش‌آموزانی نیاز دارد. پیش از این برنامه‌های ورزش مدارس اگر تنها مزیت‌های سلامتی مانند آمادگی جسمانی و جلوگیری از چاقی را مدنظر داشتند، امروزه علاوه بر این موارد، در مدارس به راهبردها و برنامه‌های ورزش قهرمانی نیز توجه شود، ولی بر اساس نتایج تحقیقات، کشور ما در زمینه توسعه ورزش تربیتی کاستی‌ها و کمبودهایی دارد که این امر ضرورت توجه بیشتر به امر ورزش تربیتی را نشان می‌دهد. در کشورهای توسعه‌یافته پایه اصلی توسعه ورزش کشور و توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای، ورزش تربیتی است که باید از مدارس شروع شود؛ بنابراین باید بازبینی اساسی در برنامه‌های مدیریتی کشور در حوزه ورزش تربیتی و آموزشی در مدارس صورت گیرد؛ بنابراین ورزش تربیتی فرایندی پویاست که برای تحقق دستیابی به یافته‌های توسعه آن، مالکان، روند و فرایندها در مسیرهای توسعه ورزش با هم همکاری می‌کنند؛ بنابراین سیاست‌گذاری، اجرا و تدوین برنامه‌ریزی باید در راستای ایجاد خطمشی و بهبود چشم‌اندازهای راهبردی و کلان توسعه ورزش دانش‌آموزی باشد.

تقدیر و تشکر

از زحمات استادان گرانقدر مدیریت ورزشی دانشگاه تربیت مدرس که ما را در این تحقیق یاری کردند، سپاسگزاریم.

References

- Afthinos, I., Manasis, V., & Chrysanthopoulos, T.-P. (2021). Serious game top eleven as an educational tool in sports economics. *International Journal of Serious Games*, 8(2), 3-19.
- Baker, C., El Ansari, W., & Crone, D. (2017). Partnership working in sport and physical activity promotion: An assessment of processes and outcomes in community sports networks. *Public Policy and Administration*, 32(2), 87-109.
- Bocarro, J. N., Kanters, M. A., Cerin, E., Floyd, M. F., Casper, J. M., Suau, L. J., & McKenzie, T. L. (2012). School sport policy and school-based physical activity environments and their association with observed physical activity in middle school children. *Health & place*, 18(1), 31-38.
- Fitzgerald, H. (2018). Sport is not for all: The transformative (im) possibilities of sport for young disabled people. *Sport and physical activity across the lifespan: Critical perspectives*, 175-191.
- Hosinikeshtan, M., Ghalandarghoochan atigh, G.(2021). Prioritizing the development indicators of Iran's student sports. *Research in educational sports. Tehran, Iran.(Persian)*.<https://doi.org/10.22089/res.2022.11449.2170>.
- Jafarinasab,M., Moeinfard, M., Shooshinasab, P., Fesanghari, J.(2021). Investigating the views of sports experts and managers on the functions, status and importance of sports with the approach of sports development. *Contemporary Studies on Sport Management. Hamaden, Iran.(Persian)*.11(22). doi: 10.22084/smms.2021.22478.2676
- KOMOVA, E., LITVINOV, S., & SKOTNIKOVA, A. (2015). Sport Education at Russian High Schools (from 18th to 21st century). *International Journal of Sport Culture and Science*, 3(2), 55-63.
- Morela, E., Elbe, A.-M., Theodorakis, Y., & Hatzigeorgiadis, A. (2019). Sport participation and acculturative stress of young migrants in Greece: The role of sport motivational environment. *International journal of intercultural relations*, 71, 24-30.
- Pot, N., Schenk, N., & Van Hilvoorde, I. (2014). School sports and identity formation: Socialisation or selection? *European Journal of sport science*, 14(5), 484-491.
- Rasekh, N., Sajjadi, S. A., Razavi, S. M. H., & Dousti, M. (2018). Analysis of the Educational Sport Structure in Iran. *Research on Educational Sport*, 6(14), 17-44.
- Ruseski, J. E., Humphreys, B. R., Hallman, K., Wicker, P., & Breuer, C. (2014). Sport participation and subjective well-being: Instrumental variable results from German survey data. *Journal of Physical Activity and Health*, 11(2), 396-403.
- Sarlak, S., & Kaveh, F. (2022). Explaining the challenges of educational sports in the country with emphasis on orienting students' lifestyles. *Sociology and lifestyle management*, 7(18), 125-139.
- Shabani, A. (2015). Iran sport structured environment analysis based on hierarchical model sport. *Unpublished doctoral dissertation*). Payam Noor University (PNU). Faculty of Physical Education and Sport Science, Tehran, Iran.(Persian).
- Shahbazi, R., Mostafaei Kiwi, J., Daei, R., & Sajjadi, S. N. (2018). Role of Mass Media on Development of Sport for All (from the Perspective of Students of University of Tehran). *Communication Management in Sport Media*, 6(1), 34-42.
- Shahoolikooohshoori., J., Askari., A., Nazari., R., Naghsh., A.(2019). Compilation of educational sport strategies in Iran based on scenario. *Research in educational sports*, 8(21), P 223-250. *Tehran, Iran.(Persian)*. <https://doi.org/10.22089/res.2020.8611.1834>.
- Toshboyeva, M. B., & Khamrayeva, Z. B. (2021). Organization of Sports and Health in Educational Institutions. *International Journal of Development and Public Policy*, 1(5), 74-76.

- Tsggrrid,, N. (2717). aa rly iii lddddd dacrrr ” views tttt taahhigg yyyii aal cccctt inn: Clll lgggss nnd recommendations. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 22(3), 283-300. -Zeigler EF. Socio-cultural foundations of physical education & educational sport: Meyer & Meyer Verlag; 2003.
- Ghasemi, H., Tojari, F., Borojrr dialvvi, ,, mmmni, H., & Amiri, .. (2012). Cttt nnt Aaalyii s ff Cii ffs' Viewpoints on Sport Components (1969-2009). *Sport management journal*, 4(13), 137-152.
- Almasi., S., Abdi., H., Abbasi., H., Foroughi., B., Garcia., F. (2021). Identifying internal and external organizational factors affecting the connection of sports science faculties with growth centers and science and technology parks. *Contemporary Studies in sports management*. 11(22). . *Hamaden, Iran.(Persian)*. doi: 10.22084/smms.2021.23257.2757.
- Motaghishahri., M., Ghafoori., F., Honari., H., Shahlayibagheri., J. (2019). Designing the model of mental health of athletes participating in training sports. *Research in educational sports*, 7(16), 17-38. *Tehran, Iran.(Persian)*. <https://doi.org/10.22089/res.2018.5430.1417>.
- Mirzayikalar., A., Hematinezhad., M., Ramazaninezhad., R.(2020). Designing the development model of student sports in Iran. *Research in educational sports*, 8(18), 41-62. *Tehran, Iran.(Persian)*.

